

## Huvikooli Tartu Loodusmaja ORNITOLOOGIA õppekava ORNITHOLOGY

“Ornitoloogia” õppekava on dokument, mille alusel toimub õppetöö erahuvikoolis Tartu Loodusmaja. Õppekava koostamisel on lähtutud huviharidusstandardist, erakooliseadusest, huvikooliseadusest, Tartu Loodusmaja põhikirjast, SA Tartu Keskkonnahariduse Keskuse arengukavast, põhikooli ja gümnaasiumi riiklikust õppekavast.

Õppekava pikkus	9 aastat
Õppekava sihtrühma kirjeldus	4.-12. klassi õpilased
Õppe maht	9 õppeaasta vältel kokku 945 akadeemilist tundi, igal õppeaastal 105 akadeemilist tundi
Õppegrupi suurus	6 -15 õpilast
Õppe keel	eesti keel

### 1. Üldosa

Õppekava peamine eesmärk on koostöös lastevanematega, lähtudes Loodusmaja missioonist, aidata kaasa õpilasel kujuneda vastutustundlikuks, keskkonda tervikuna tajuvaks inimeseks, kes:

- on teadlik, et inimene ei seisa loodusest eraldi, vaid on selle loomulik osa;
- on sõbralik, hooliv ja tähelepanelik kõigi olendite vastu;
- otsib tasakaalu inimese ja looduskeskkonna vahel, et meie hea elu ei toimuks järeltulevate põlvkondade arvelt;
- on teadlik, kuidas oma teadmisi ja oskusi rakendada ressursisäästlikult;
- leiab loovaid lahendusi erinevate keskkonnaprobleemide käsitlemisel;
- julgeb katsetada, eksida ja eksimisest õppida;
- tunneb rõõmu looduses viibimisest ning oma kogemuste ja teadmiste jagamisest;
- on algatusvõimeline ja julge eneseväljenduses;
- julgeb tegutseda nii meeskonnas kui ka üksinda.

Teiseks eesmärgiks on loodushuvihariduse ja üldhariduse omavaheline lõimimine, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasist haridusteed, sh luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmisi, oskusi ja väärtushoiakuid, mis võimaldaksid jätkata isiklikke õpiradu.

Kolmandaks eesmärgiks on erinevate õpikogemuste kaudu toetada:

- õpilaste looduse- ja keskkonnaalase kirjaoskuse omandamist;
- vaatlus- ja analüüsioskust läbi katsetamise ja keskkonna uurimise, kasutades erinevaid meetodeid ja vahendeid;

- Eesti ja maailma looduse mitmekesisuse tundma õppimist.

## 2. Õppekava õpiväljundid

Ökoloogia õppekava läbinud õpilane:

- mõtleb loovalt;
- oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;
- on valmis osalema otsustusprotsessis ja vastutust võtma, oma seisukohti väljendada ja teistega teadmisi jagada;
- suudab analüüsida ümbritsevat tegelikkust;
- oskab teha tööd ja on valmis koostööks;
- mõistab teadmiste ja pidevõppe tähtsust ning oskab õppida;
- oskab väärtustada eluslooduse mitmekesisust ning ökoloogilisi seoseid;
- oskab kasutada loodusteaduslikku infot ja mudeldamist reaalsete objektide kirjeldamiseks ja keskkonnas toimuvate nähtuste selgitamiseks;
- oskab välimuse, hääliitsuste ja tegevusjälgede järgi määrata tavalisemaid linnuliike
- teab Eestis elavaid ja kohatavaid linnuseltse
- oskab hinnata lindude välisehituse seoseid nende eluviisi ja elupaigaga.

## 3. Õppesisu ja struktuur

### 3.1 Õpikogemuse kujundamise põhimõtted

Õppekava läbimise käigus erinevate õpikogemuste võimaldamisel järgitakse järgmisi põhimõtteid:

- kõikide meelte haaramine õppetegevusse

*Lühikirjeldus:* Õppe kavandamisel ja õpiolukordade loomisel kaasatakse õpilase erinevaid meeli. Erinevate meelte samaaegne kaasamine toetab loovuse avaldumist ja kinnistab õpilase teadmisi.

*Õppetegevuste ülevaade:*

- loodusnähtuste ja protsesside kogemise võimaldamine;
- märkamis- ja tähelepanuvõime arendamine;
- tähendus- ja mäluseoste tekitamine erinevate meelte ning nende kombineerimise abil.

- õpikogemuste varieerimine vastavalt õpikeskkonnale

*Lühikirjeldus:* Õppe kavandamisel ja õpiolukordade loomisel lähtutakse õpikeskkonna tingimustest. Erinevates keskkondades õppimine arendab

õpilase kohanemisvõimet ning avardab tema maailmavaadet, luues võimalusi uute teadmiste saamiseks ning iseseisva mõtlemise arendamiseks (õuesõpe, tubane õpe, digiõpe jne).

*Õppetegevuste ülevaade:*

- erinevate keskkondade kogemine ja nendega kohanemine (tubane-, digitaalne-, õuekeskkond);
- keskkondadele iseloomulike tingimuste mõistmine ja seoste loomine.

- uurimispõhise õppe rakendamine

*Lühikirjeldus:* Aktiivõppe meetodite rakendamisel lõimitakse läbivalt mängu-, avastus- ja uurimusõppe metoodikat. Avastusõpet ja mängu seob "lähima arengu tsoon", kus õppija suudab saavutada eesmärgi, mis tavaolekus jääksid kättesaamatuks.

Uurimusliku õppe põhiohk asetub protsessile, mille eesmärk on õppida läbi kogemuste, toetades tegevuste kavandamist ja tulemuste saavutamist.

*Õppetegevuste ülevaade:*

- mängu-, avastus- ja uurimusõppe metoodika rakendamise vormi valimine (toimub õpetaja ja/või grupi poolt lähtudes õpilaste iseloomust);
- uurimusõppe etappide rakendamine õppetöös.

- õpilasele õpetamise kogemuse võimaldamine

*Lühikirjeldus:* Õppetöö kavandamisel arvestatakse õpilaste soovide ja tähelepanekutega, luues eelnevalt turvaline ja uurimispõhine keskkond. Õppetöö kooliastmete kaupa loob õpilastele võimalused arendada koostööskust ning õppida vastutama kui ka eest vedama õppeprotsessi.

*Õppetegevuste ülevaade:*

- meeskonnatöö rakendamine ja analüüs õppeprotsessis;
- õppeteemade valimine õpilaste koostööl.

- refleksiooni ehk tagasisidestamise rakendamine õpikogemuse loomuliku osana

*Lühikirjeldus:* Refleksioon on kogemuse mõtestamise ja õpitu kinnistamise meetod, mis sisaldab nii loogilist kui ka emotsioonide põhist tegevuste kirjeldamist ja seoste loomist. Refleksioon toimub kogu õppetöö vältel nii sõnalises, pildilises, helilises kui ka nende kombineeritud vormis ja mille valib õpetaja vastavalt õppegrupi iseloomule.

*Õppetegevuste ülevaade:*

- õpetaja juhitud refleksioon õpiväljundite saavutamise kohta;

- õpilaste eneserefleksioon õpiprotsessile.

### 3.2. Õppekava struktuur

Õppekava on jaotatud kolmeks plokiks, vastavalt üldhariduse kooliastmetele ning moodulitest, mis on nii õppeprotsessi kui sisu kirjeldav üksus, kus iga mooduli tähtsus õppeprotsessis on ühe kaaluga. Plokkide ja moodulite kirjeldused ja struktuur on esitatud ainekavas.

#### 3.2.1. II kooliaste (4.-6.klass)

Eesmärgid:

- õpetada tundma Eestis elavaid ja kohatavaid linnuseliseid;
- õpetada tundma ja looduses määrama linnuliike välimuse ja häämitsuste järgi;
- tutvustada linnuriigi mitmekesisust, põlvnemist ja süsteemi, anda ülevaade lindude põhilistest eluavaldustest, nende osast looduses ning linnustiku kaitsest;
- tutvustada Eesti linnustikku, tavalisemaid ja kaitsealuseid linnuliike.

Õpiväljundid:

- õpilane teab kuidas ja miks linde rühmitatakse, väärtustab bioloogilist mitmekesisust;
- oskab kirjeldada ja võrrelda lindude ja linnurühmade kehaehitust;
- oskab hinnata lindude välisehituse ja keskkonnavajaduste seoseid nende eluviisi ja elupaigaga;
- mõistab elusolendite omavahelisi seoseid ja seoseid keskkonnaga;
- tunneb maailma ja Eesti lindude tähtsamaid rühmi ja tavalisemaid liike;
- teab lindude kaitse, püügi ja jahi põhimõtteid;
- oskab kasutada teatmeteoseid, nutirakendusi ja määrajaid;
- tunneb ja oskab kasutada lihtsamaid loodusteaduslikke uurimismeetodeid ja –vahendeid.

MOODULI NIMETUS	ÕPIVÄLJUNDID (Õpilane...)
<b>Linnuriigi süsteem ja mitmekesisus</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- tunneb lindude rühmitamise põhimõtteid;</li> <li>- teab maailma linnustiku peamisi süstemaatilisi rühmi ja tähtsamaid liike.</li> </ul>
<b>Lindude välisehitus</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab märgata ja kirjeldada lindude välisehitust ja -tunnuseid;</li> <li>- mõistab välisehituse seost eluviisi ja elupaigaga.</li> </ul>

<b>Lindude eluviis</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab kirjeldada lindude eluviisi ja teab järgmiste mõistete sisu: sigimine, areng, munemine, haudumine, juveniilne, adultne, varje- ja hoiatusvärvus, mimikri, konkurents, parasitism, kisklus, ühiselulisus, parv, salk.</li> </ul>
<b>Lindude käitumine</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- mõistab lindude käitumise seost eluviisi ja elukeskkonnaga;</li> <li>- teab peamisi lindude suhtlemisviise.</li> </ul>
<b>Lindude levik</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab mõistete elupaik ja levila sisu, mõistab lindude rännete põhjuseid;</li> <li>- teab suuremaid rändeid maailmas.</li> </ul>
<b>Lindude tähtsus looduses</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab mõistete toiduahel ja toiduvõrgustik sisu;</li> <li>- mõistab lindude rolli kooslustes ja aineringetes.</li> </ul>
<b>Linnud ja inimene, linnustiku kaitse</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- tunneb lindude rühmitamise põhimõtteid;</li> <li>- teab lindude tähtsust inimeste elus ja inimühiskonna arengus;</li> <li>- tunneb vastutust lindude eest;</li> <li>- teab, mis on IUCN, CITES;</li> <li>- teab looduskaitse põhimõtteid ja eesmärgi;</li> <li>- tunneb Eesti looduskaitsealuseid linde;</li> <li>- teab, linnujahi eeskirju ja eetilist käitumist;</li> <li>- tunneb riikideülese linnukaitse tähtsust;</li> <li>- omab ülevaadet suurimatest linde ohustavatest teguritest (elupaikade kadumine, nafta- ja plastireostus, ohud rändeteel).</li> </ul>
<b>Eesti linnustik</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab suuremaid linnurühmi, tunneb tähtsamaid liike ja nende eluviisi.</li> </ul>

Refleksiooni eesmärgiks on õpilaste arengu toetamine, positiivse eluhoiaku ja sotsiaalsete oskuste kujundamine.

#### *Refleksiooni läbiviimine:*

- õpiprotsessi analüüs loovate tegevuste abil nt. loovmängud, -joonistamine;
- õpetajapoolne suuline tagasiside õppeprotsessi käigus ning individuaal- ja rühmatöös osalemise järel;
- õpilase enese suuline analüüs tööprotsessi käigus õpetaja poolse abistava suunamisega;
- konkursitel, konverentsidel ja võistlustel osalemine;
- õppeaasta lõpus kirjalik ülevaade saavutatud õpieesmärkidest (Studiiumi keskkonnas).

### 3.2.2. III koolaste (7.-9.klass)

Eesmärgid:

- tutvustada linnuriigi mitmekesisust, põlvnemist ja süsteemi, anda ülevaade lindude põhilistest eluavaldustest, nende osast looduses ning linnustiku kaitsest;
- tutvustada Eesti linnustikku, tavalisemaid ja kaitsealuseid linnuliike.

Õpiväljundid:

- õpilane orienteerub eluslooduse ja linnuriigi süsteemis. Teab põhilisi süstemaatilisi rühmi ja teab kuidas linde rühmitada;
- tunneb maailma ja Eesti tavalisemaid linnuliike;
- oskab võrrelda erinevate lindude eluviisi ja keskkonnavajadusi seoses sesoonsete muutustega ja lindude geograafilise ja elupaigalise levikuga;
- omab ülevaadet lindude geograafilisest levikust;
- teab lindude kaitse, püügi ja jahi põhimõtteid;
- oskab selgitada loodusliku tasakaalu kujunemist ökosüsteemides, hinnata inimtegevuse positiivset ja negatiivset mõju populatsioonide ja ökosüsteemide muutumisele ning leida võimalusi keskkonnaprobleemide lahendamiseks, teab loodushoiu ja looduskaitse põhimõtteid;
- väärtustab bioloogilist mitmekesisust ning suhtub vastutustundlikult ja säästvalt erinevatesse ökosüsteemidesse ning elupaikadesse;
- oskab tuua näiteid evolutsiooni tõendite kohta, seostab olelusvõitlust loodusliku valikuga, analüüsib liikide tekke ja muutumise üldist kulgu;
- oskab kasutada teatmeteoseid, otsida internetist andmeid, hindab kriitiliselt neis sisalduvat teavet, oskab koostada ettekandeid kasutades kaasaegseid vahendeid;
- tunneb ja oskab kasutada lihtsamaid loodusteaduslikke uurimismeetodeid ning uurimisvahendeid. Teab, kuidas koguda andmeid ja teha loodusvaatlusi.

MOODULI NIMETUS	ÕPIVÄLJUNDID (Õpilane...)
<b>Linnuriigi süsteem ja mitmekesisus</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- orienteerub eluslooduse ja loomariigi süsteemis;</li><li>- tunneb lindude rühmitamise põhimõtteid, teab maailma linnustiku peamisi süstemaatilisi rühmi (hõimkond, klass, selts, sugukond, perekond, liik) ja tähtsamaid liike.</li></ul>
<b>Lindude välisehitus</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- oskab märgata ja kirjeldada lindude kehaehitust;</li><li>- võrdleb erinevate lindude ja linnurühmade kehaehitust;</li><li>- mõistab välisehituse seost eluviisi ja elupaigaga.</li></ul>
<b>Lindude eluviis</b>	<ul style="list-style-type: none"><li>- oskab kirjeldada lindude eluviisi, teab järgmiste mõistete sisu: sigimine, areng, munemine, haudumine, juveniilne,</li></ul>

	<p>adultne, varje- ja hoiatusvärvus, mimikri, konkurents, parasitism, kisklus, ühiselulisus, parv, salk;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- teab lindude põhilisi elutalitlusi ja elundkondi (hingamine, ringeelundkond, erituselundkond, seedimine, kehakatted).</li> </ul>
<b>Lindude käitumine</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- mõistab lindude käitumise seost eluviisi ja elukeskkonnaga;</li> <li>- teab peamisi lindude suhtlemisviise.</li> </ul>
<b>Lindude levik</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab mõistete elupaik ja levila sisu, mõistab lindude rännete põhjuseid;</li> <li>- teab suuremaid rändeid maailmas;</li> <li>- teab olulisemaid Eesti lindude rändesuundi ja –sihtkohti;</li> <li>- omab ülevaadet tavalisemate lindude ja linnurühmade geograafilist levikust.</li> </ul>
<b>Lindude tähtsus looduses</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab mõistete toiduahel ja toiduvõrgustik sisu;</li> <li>- mõistab lindude rolli kooslustes ja aineringetes. Võõrliigid.</li> </ul>
<b>Linnud ja inimene, linnustiku kaitse</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab lindude tähtsust inimeste elus ja inimühiskonna arengus;</li> <li>- tunneb vastutust lindude eest;</li> <li>- teab: IUCN, CITES, looduskaitseorganisatsioonid ja rahvusvahelised kokkulepped;</li> <li>- teab looduskaitse põhimõtteid ja eesmärke;</li> <li>- tunneb Eesti looduskaitsealuseid linde</li> <li>- oskab luua lindudele sobivaid tingimusi (pesakastid, talvine lisatoitmine);</li> <li>- omab ülevaadet suurimatest lindude ohustavatest teguritest (elupaikade kadumine, nafta- ja plastireostus, ohud rändeteel).</li> </ul>
<b>Eesti linnustik</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab Eesti linnuselise ja tavalisemaid liike ja nende eluviisi;</li> <li>- oskab kasutada määrajaid ja nutirakendusi.</li> </ul>

Refleksiooni eesmärgiks on õpilaste arengu toetamine, positiivse eluhoiaku ja sotsiaalsete oskuste kujundamine.

#### *Refleksiooni läbiviimine:*

- õpiprotsessi analüüs loovate tegevuste abil nt. loovmängud, -joonistamine;
- õpetajapoolne suuline tagasiside õppeprotsessi käigus ning individuaal- ja rühmatöös osalemise järel;

- õpilase enese suuline analüüs tööprotsessi käigus õpetaja poolse abistava suunamisega;
- konkursitel, konverentsidel ja võistlustel osalemine;
- õppeaasta lõpus kirjalik ülevaade saavutatud õpieesmärkidest (Stuudiumi keskkonnas).

### 3.2.3. Gümnaasium (10.-12.klass)

Eesmärgid:

- tutvustada linnuriigi mitmekesisust, põlvnemist ja süsteemi, anda ülevaade lindude põhilistest eluavaldustest, nende osast looduses ning linnustiku kaitsest;
- tutvustada Eesti linnustikku, tavalisemaid ja kaitsealuseid linnuliike;
- õpetada tundma kaitsealuseid linnuliike ja linnukaitse üldiseid põhimõtteid;
- tutvustada põhilisi lindude teadusliku uurimise meetodeid ja vahendeid ning jälgima linde looduses neid võimalikult vähe häirides;
- õpetada tundma Eesti olulisemaid lindude vaatlemise ja jälgimise kohti ning planeerima vaatlusi aastaegade järgi;
- õpetada kasutama erialast kirjandust, leidma infot erinevatest andmebaasidest (e-Elurikkus, eBird jne), õpetada kasutama kaasaegseid andmete sisestamise ja hankimise viise,
- suunata õpilasi osalema üleriigilistel linnuvaatlussündmustel ja edastama andmeid andmebaasidesse.

Õpiväljundid:

- õpilane orienteerub eluslooduse ja linnuriigi süsteemis. Teab põhilisi süstemaatilisi rühmi ja teab kuidas linde rühmitada;
- teab lindude põhilisi elutalitlusi ja omab ülevaadet erinevate elundite ja elundkondade põhiehitusest, nende talitluse vastastikustest seostest;
- oskab hinnata lindude välisehituse seoseid nende eluviisi ja elupaigaga;
- oskab võrrelda erinevate lindude keskkonnavajadusi seoses sesoonsete muutustega ja lindude geograafilise ja elupaigalise levikuga;
- oskab hinnata põhilisi elusorganismide ja keskkonna ning organismide omavahelisi suhteid seoses toitumise, kooselu ja keskkonnavajadustega;
- omab ülevaadet lindude geograafilisest levikust, teab peamisi regioone, rändekoridore;
- on teadlik lindude kaitse, püügi ja jahi põhimõtetest ja reeglitest;
- oskab selgitada loodusliku tasakaalu kujunemist ökosüsteemides, hinnata inimtegevuse positiivset ja negatiivset mõju populatsioonide ja ökosüsteemide muutumisele ning leida võimalusi keskkonnaprobleemide lahendamiseks, teab loodushoiu ja looduskaitse põhimõtteid.
- teab linnukaitse põhimõtteid ja hindab piirideülese linnukaitse vajalikkust;
- oskab tuua näiteid evolutsiooni tõendite kohta, seostab olulusvõitlust loodusliku valikuga, analüüsib liikide tekke ja muutumise üldist kulgu;



- oskab kasutada teatmeteoseid, otsida internetist andmeid, hindab kriitiliselt neis sisalduvat teavet, oskab koostada ettekandeid kasutades kaasaegseid vahendeid;
- tunneb ja oskab kasutada lihtsamaid loodusteaduslikke uurimismeetodeid ning uurimisvahendeid. Teab, kuidas koguda andmeid ja teha loodusvaatlusi.

<b>MOODULI NIMETUS</b>	<b>ÕPIVÄLJUNDID (Õpilane...)</b>
<b>Linnuriigi süsteem ja mitmekesisus</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- orienteerub eluslooduse ja linnuriigi süsteemis;</li> <li>- tunneb lindude rühmitamise põhimõtteid, teab maailma linnustiku peamisi süstemaatilisi rühmi (höimkond, klass, selts, sugukond, perekond, liik) ja tähtsamaid liike.</li> </ul>
<b>Lindude välisehitus</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab märgata ja kirjeldada lindude kehaehitust;</li> <li>- võrdleb erinevate lindude ja linnurühmade kehaehitust;</li> <li>- mõistab välisehituse seost eluviisi ja elupaigaga.</li> </ul>
<b>Lindude eluviis</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- oskab kirjeldada lindude eluviisi, teab järgmiste mõistete sisu: sigimine, areng, munemine, haudumine, juveniilne, adultne, varje- ja hoiatusvärvus, mimikri, konkurents, parasitism, kisklus, ühiselulisus, parv, salk, taim- ja segatoidulisus;</li> <li>- teab lindude põhilisi elutalitlusi ja elundkondi (hingamine, ringeelundkond, erituselundkond, seedimine, sigimiselundkond, kehakatted).</li> </ul>
<b>Lindude käitumine</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- mõistab lindude käitumise seost eluviisi ja elukeskkonnaga;</li> <li>- teab peamisi lindude suhtlemisviise.</li> </ul>
<b>Lindude levik</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab mõistete elupaik ja levila sisu, mõistab lindude rännete põhjuseid;</li> <li>- teab suuremaid rändeid maailmas;</li> <li>- omab ülevaadet tavalisemate lindude ja linnurühmade geograafilist levikust.</li> </ul>
<b>Lindude tähtsus looduses</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab mõistete toiduahel ja toiduvõrgustik sisu;</li> <li>- mõistab lindude rolli kooslustes ja aineringetes. Võõrliigid.</li> </ul>
<b>Linnud ja inimene, linnustiku kaitse</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab lindude tähtsust inimeste elus ja inimühiskonna arengus;</li> <li>- tunneb vastutust lindude eest;</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab: IUCN, CITES, looduskaitseorganisatsioonid ja rahvusvahelised kokkulepped;</li> <li>- teab looduskaitse põhimõtteid ja eesmärgi;</li> <li>- tunneb Eesti looduskaitsealuseid linde. Jaht. Loomaaiad. Riikideülese linnukaitse tähtsus;</li> <li>- oskab luua lindudele sobivaid tingimusi (pesakastid, talvine lisatoitmine);</li> <li>- teab lindude rõngastamise ja märgistamise põhimõtteid;</li> <li>- omab ülevaadet suurimatest linde ohustavatest teguritest (elupaikade kadumine, nafta- ja plastireostus, ohud rändeteel).</li> </ul>
<b>Eesti ja maailma linnustik</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- teab suuremaid linnurühmi, tunneb tähtsamaid liike ja nende eluviisi;</li> <li>- oskab kasutada määrajaid ja nutirakendusi.</li> </ul>

Refleksiooni eesmärgiks on õpilaste arengu toetamine, positiivse eluhoiaku ja sotsiaalsete oskuste kujundamine.

*Refleksiooni läbiviimine:*

- õpiprotsessi analüüs loovate tegevuste abil nt. loovmängud, -joonistamine;
- õpetajapoolne suuline tagasiside õppeprotsessi käigus ning individuaal- ja rühmatöös osalemise järel;
- õpilase enese suuline analüüs tööprotsessi käigus õpetaja poolse abistava suunamisega;
- konkursitel, konverentsidel ja võistlustel osalemine;
- õppeaasta lõpus kirjalik ülevaade saavutatud õpieesmärkidest (Stuudiumi keskkonnas).